

CONCORDANTIA
BIBLIOTHECÆ LATINÆ CUM GALICA

De Gratia Pelagii, lib. I. p. 43.	De Gratia Pelagii, lib. I. p. 43.
De Gratia Christi et de Peccato originali, lib. I. p. 110.	De Gratia Christi et de Peccato originali, lib. I. p. 110.
De Natura et Concupiscentiâ, lib. II. p. 199.	De Natura et Concupiscentiâ, lib. II. p. 199.
De Anima et eius origine, lib. IV. p. 286.	De Anima et eius origine, lib. IV. p. 286.
Centio hæc Epistolæ Pelagianorum, lib. VI. p. 301.	Centio hæc Epistolæ Pelagianorum, lib. VI. p. 301.

INDEX

TOMI CENTESIMI QUADRAGESIMI-PRIMI.

DE PERFECTIONE JUSTITIÆ HOMINIS, LIBER I. Data sibi chartula definitionum, quæ Coelestii esse dicebantur, Augustinus ratiocinationes primum singulas, quibus ille, vel si quis alius erroris socius, perperam definiebat posse hominem hic sine peccato esse, dissolvit brevibus responsis, docens perfectionem plenitudinemque justitiæ illam, qua homo sine ullo prorsus peccato sit, nec sine gratia possibilem per vires naturæ, præsertim vitiatæ, nec unquam esse præsentis hujus vitæ. Pergit inde ad auctoritates, quas eadem chartula de Scripturis corrogatas continebat, alias quibus homini præcipitur ut sit immaculatus et perfectus, alias quibus commemoratur non esse gravia Dei mandata, alias tandem quasi his, quæ a Catholicis contra Pelagianos proferri solerent, auctoritatibus contrarias. pag. 3

DE GESTIS PELAGII, LIBER I. Singula errorum capita Pelagio apud Palæstinam Synodum objecta, cum ejusdem ad illa responsionibus, minutatim excutiuntur. Quanquam autem absolutionem a Synodo Pelagius consecutus sit, in eo tamen residere adhuc suspicionem hæreseos, monstrat Augustinus: ac denique hominem Synodi sententia sic esse absolutum, ut ipsa hæresis, propter quam in judicium venit, incunctanter damnata fuerit. 45

DE GRATIA CHRISTI ET DE PECCATO ORIGINALI, LIBRI II. —
LIBER I. DE GRATIA CHRISTI. Pelagium gratiæ confessione fucum facere ostendit: quippe qui gratiam vel in natura et libero arbitrio ponat, vel in lege atque doctrina: qui præterea divina gratia solam voluntatis et actionis possibilitatem, ut vocat, non ipsam voluntatem et actionem adjuvari dicat; et illam insuper adjuvantem gratiam a Deo secundum merita hominum dari, atque ad id solum juvare eos putet, et præcepta facilius possint implere. Expendit Augustinus loca opusculorum ipsius, quibus ille Dei gratiam diserte a se commendatam jactabat; et hæc de lege ac doctrina, seu de divina

revelatione ac de Christi exemplo, quæ ad doctrinam æque revocantur, aut de peccatorum remissione interpretari posse demonstrat; nec apparere omnino, an vere christianam gratiam, id est, *adjutorium bene agendi adjunctum naturæ atque doctrinæ per inspirationem flagrantissimæ et luminosissimæ charitatis* agnoscat Pelagius: qui postremo Ambrosium, tantopere ab ipso laudatum, præclara quædam in commendationem divinæ gratiæ dicentem audire jubetur.

pag. 109

— LIBER II. DE PECCATO ORIGINALI. Ostendit Augustinus, Pelagium in quæstione de originali peccato ac de parvulorum baptismate nihil re ipsa dissentire a discipulo ipsius Cœlestio qui peccatum originale confiteri nolens, vel etiam aperte negare ausus, Carthagine prius, ac postea Romæ, episcopalibus judiciis damnatus est. Quæstionem enim istam non earum esse, ut hæretici iidem volebant, in quibus præter fidei periculum errare contingit: imo hunc eorum errorem ipsa omnino fidei christianæ petere fundamenta. Refellit eos postea, qui originalis vitii dogmate nuptiarum bonitati detrahi, Deoque ipsi, hominis qui per nuptias generatur conditori injuriam fieri contendebant.

151

DE NUPTIIS ET CONCUSPISCENTIA, LIBRI II. — LIBER I. Nuptiarum propria et naturalia bona exponit. In illis bonis non computandam carnis concupiscentiam probat: hanc enim omnino esse malum, quod non de nuptiarum natura venit, sed ex antiquo peccato nuptiis accidit: quo tamen malo nuptiæ bene utuntur ad liberorum procreationem. Propter hanc vero concupiscentiam fieri, ut etiam de legitimis nuptiis filiorum Dei, non filii Dei, sed filii sæculi nascantur, qui peccati vinculo, licet ab eo per gratiam liberatis parentibus, obstructi sunt, atque sub diaboli potestate captivi, nisi eadem similiter Christi gratia liberentur. Explicat quomodo concupiscentia in baptizatis maneat actu, non reatu. Baptismi sanctitate non hunc tantummodo originale reatum, sed peccata alia et omnia prorsus hominum mala auferenda esse docet. Tandem concupiscentiæ malum a nuptiarum bonitate distinguendum esse, Ambrosii auctoritate confirmat.

191

— LIBER II. Sententias Juliani, ex primo librorum quatuor, quos ille contra librum de Nuptiis et Concupiscentia priorem ediderat, incerti auctoris manu decerptas, et sibi Comite Valerio curante allatas, refellit Augustinus posteriore hoc libro: catholicum dogma de originali malo vindicat ab adversarii calumniis et argutiis, atque imprimis id a Manichæorum nefaria hæresi procul abesse demonstrat.

228

DE ANIMA ET EJUS ORIGINE, LIBRI IV. — LIBER I. Acceptis a Renato

duobus libris Vincentii Victoris, qui Augustini sententiam de animæ natura, et ejusdem de ipsius origine cunctationem improbat, ostendit Augustinus, juvenem arroganter de se ipso sentientem, ut de re tam abdita decideret, in errores intolerandos incurrisse. Tum deinde Scripturarum testimonia, quibus probare se Victor existimabat, animas a Deo, non ex propagine fieri, sed novas singulis nascentibus insufflari, demonstrat ambigua esse, atque ad hanc ipsius opinionem confirmandam minime idonea.

pag. 285

— LIBER II. Petrum admonet Augustinus, ne committat ut libros de animæ Origine a Vincentio Victore ad eum scriptos laudando approbasse, aut quæ temere ille scripsit, pro dogmatibus catholicis habere existimetur. Errores Victoris varios, eosque gravissimos notat, et verbis confutat paucis. Petro demum ipsi suadet, ut Victorem ad eos corrigendos adducat.

318

— LIBER III. Vincentio Victori monstrat, quæ necesse est in suis de origine animæ libris emendet, si vult esse catholicus: eaque superioribus libris ad Renatum et ad Petrum jam refutata, hoc tertio ad Victorem ipsum scripto perstringit breviter Augustinus, et ad undecim errorum capita revocat.

343

— LIBER IV. Primum cunctationem suam de animarum origine immerito reprehendi, Vincentio Victori demonstrat, et se ab eo, quia nihil hinc definire ausus est, injuria pecoribus comparari. Deinde vero quod incunctanter dixit, animam spiritum esse, non corpus, hoc temere etiam redargui a Victore, ut animam corpoream natura sua, et spiritum ab ipsa in hominibus distinctum statuere conetur. Quem refellens Augustinus, posteaquam ea diligenter excussit, quibus probare ille nitebatur corpoream esse animam; ostendit hanc ipsam spiritum etiam vocari in Scripturis, quamvis revera isto nomine proprie, id ipsius animæ, quo ratiocinamur et intelligimus, nuncupatur.

364

CONTRA DUAS EPISTOLAS PELAGIANORUM, LIBRI IV. — LIBER I.

Epistolæ a Juliano, ut ferebatur, Romam missæ respondet Augustinus: ac primum catholicam doctrinam vindicat ab ipsius calumniis, tum Pelagianorum hæreticum sensum in ea fidei professione, quam epistolæ auctor Catholicis opponebat, latentem reteggit et refellit.

405

— LIBER II. Epistolam Pelagianorum alteram, calumniis in Catholicos instar primæ refertam, quæ octodecim episcoporum nomine Thesaloniam ab ipsis missa est, excutiendam suscipit. Ac primo Catholicos haud quaquam incidere in Manichæorum errores, dum Pelagianorum dogmata detestantur, hæreticis iisdem inter se collatis ostendit. Calumniam prævaricationis in posteriore Pelagii Cœlestii-

que sub Zosimo damnat'one admissæ propulsat a Romanis clericis, ostendens Pelagiana dogmata nunquam Romæ approbata, tametsi Zosimi clementia lenius aliquandiu actum sit cum Coelestio, ut ad corrigendos errores suos adduceretur. Gratiæ nomine nec fatum asseri a Catholicis, nec personarum acceptionem Deo tribui: quavis revera Dei gratiam non secundum merita hominum dari dicant, et boni cupiditatem primam inspirari a Deo, ita ut omnino non incipiat homo ex malo in bonum commutari, nisi hoc in illo agat indebita et gratuita misericordia Dei. pag. 438

ANNOTATIONES.

465

CONCORDANTIA BIBLIOTHECÆ LATINÆ CUM GALLICÆ.

471

EXPLICIT INDEX.

